

9 $\frac{1}{2}$ Time Netto — i Modsætning til Provinsens 10 Timer — kunne blive indførte i Hellerup. Der er noget urimeligt i, at Hellerupbagerne skulle arbejde under mere fordelagtige Vilkaar end de københavnske. Jeg er for saa vidt ked af, at Landstinget har udtaget Bemyndigelsen for Ministeren til at overføre de københavnske Regler i § 4 om Arbejdstidens Længde paa Hellerup.

Endelig skal jeg med Hensyn til Konditorierne gøre en kort Bemærkning. I § 4 var Dagarbejdet for de helt unge Mennesker, altsaa under 16 Aar, foreslaaet til fra 6 Morgen og til 8 Aften. Det er blevet ændret til fra 4 Morgen til 6 Aften. Jeg tror, at der derved kan komme en Urimelighed ind for Konditorierne, der som bekendt sætte mere Pris paa Aftenarbejde end paa Morgenarbejde.

Det, som især har faaet mig til at tage Ordet, er ikke saa meget dette som den rent sociale Side af Lovforslaget. Jeg kan ikke se, at Loven er et saa stort Fremskridt, som de Herrer sige, væsentlig fordi de Kontrolbestemmelser, som der tales saa smukt om, vanskeligt kunne blive gennemførte. Derfor vil jeg hellere fæste min Opmærksomhed paa to andre Ting. Der stod oprindeligt i § 4, at Børn under 18 Aars Alderen ikke maa have større ugentlig Nettoarbejdstid end 57 Timer i København og Frederiksberg og 60 Timer Netto i Provinserne. Denne Bestemmelse om, at de ikke maa anvendes mere end 60 Timer Netto, er bleven taget ud, og det beklager jeg, idet det paa den Maade, Arbejdstiden er lagt ved de Ændringer, der ere gennemførte — jeg ved ikke, om den højtærede Minister har lagt Mærke dertil —, er muligt at beskæftige en ung Arbejder 81 Timer Brutto og 68 Timer Netto i et Bageri, uagtet Svendens Timer ikke ere mere end 60. Jeg er ikke rigtig i Stand til at indse, at 81 Timer Brutto og 68 Timer Netto ere et saa ganske enormt Fremskridt. De Herrer maa huske paa, at det væsentlig er Natarbejde, der altsaa falder, naar vi andre sove. Man kan nok sige, at Bageriarbejde ikke er særlig sundhedsfarligt, men den Statistik, som er i Bagerfaget, betyder ikke saa meget, al den Stund en Del ældre Svende efterhaanden skydes ud. Det er et Fag, som har en ganske formidabel Arbejdsløshedsprocent, og der er en stadig Udstrømning fra Faget, fordi Svendene ikke kunne blive beskæftigede. Der staar i øvrigt ogsaa en Bestemmelse om, at de unge Arbejdere skulle have Lejlighed til at gaa i teknisk Skole. Jeg tror,

at i det Øjeblik, vi fastholde en Arbejdstid af 81 Timer Brutto, er Bestemmelsen om, at de skulle gaa i teknisk Skole, ikke saa værdifuld, den er ærlig talt ret ironisk. Jeg synes, at Drengene hellere burde være fri derfor, de kunne alligevel ikke overkomme det.

I § 4 bestemtes endvidere oprindeligt, at Natarbejdet skulde begynde ved 16-Aarsalderen. Det er blevet sat ned til 15 Aar. Jeg synes, at naar vi endelig skulle have en Bestemmelse herom, vilde 16-Aarsalderen i Virkeligheden være naturlig. Det er ikke fuldstændig rigtigt, naar det siges, at et Barn ikke kan blive uddannet, naar det ikke kommer frem før 16-Aarsalderen, naar det først skal begynde at lære i 16-Aarsalderen. Bagerfaget er ikke i den Grad et vanskeligt Fag. Allerede efter det første Aar kan en Bagerdreng bruges til meget Svendearbejde. Jeg tror derfor, det vilde være meget ønskeligt, om Folketinget gjorde Forsøg paa at faa 16-Aars Aldersgrænsen sat ind. Den højtærede Ordfører i Landstinget (Sonne) sagde: Børn skulle lære noget, de have godt af at lære og maa derfor være glade ved denne Bestemmelse om de 15 Aar! I Modsætning dertil maa jeg sige, at der er nogen Ironi i det, naar vi vide, at Forholdene i Bagerfaget ere saaledes, at over $\frac{1}{3}$ af de udlærte Svende ikke blive Svende, men maa forlade Faget, fordi det er et Fag, der i væsentlig Grad benytter Børnearbejde, og derved en Mængde Svende jages bort fra Pladserne. I den Henseende vilde jeg ikke være ked af, om Lærlingeproduktionen blev væsentlig indskrænket i dette Fag, idet det staar for mig som paa en vis Maade hjerteløst, at man uddanner et Barn lige til 18-Aarsalderen i dets Fag, og den Dag, det bliver udlært, maa det gaa ud af Faget.

Jeg skal i øvrigt væsentligst insistere paa disse tvende Punkter, idet jeg dog endnu maa gøre gældende, at der i § 7 er en yderst mærkelig Bestemmelse. Der staar, at foruden de 5 nævnte Helligdage kan Bageren faa Dispensation fra 15 andre Helligdage, og det lader jeg staa ved sit Værd, det er all right, men hvad der ikke er heldigt, og hvad der i Virkeligheden gør hele Søndagshvilen illusorisk, er Regelen om, at man først 48 Timer efter, at man har taget Dispensationen selv, altsaa anvendt Lærlingen, skal anmelde til Politimesteren eller Fabrikinspektøren, at man har taget Dispensation. Nu vil jeg spørge den ærede Minister og de ærede Herrer, om de for Alvor tro, at man, lad os f.